UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvtationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiæ, M.DC.XVI.

5 V. esse Redemptorem sit proprium Christi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-94022

Visual Library

A *batur ad hominis liberationem per reſpectum ad Deum, non autem per reſpectum ad diabolum, non erat pretium ſoluendum diabolo, ſed Deo: & ideo Chriſtus ſanguinem ſuum (qui eſt pretium noſtræ redemptionis) non dicitur obtuliſſe diabolo, ſed Deo.*

Quod in hoc art. quæritur, reipſa diuerſum non eſt ab eo quod in præcedentibus tractatum eſt: ſolũque proponitur ad explicandam metaphoram emptionis ſeu redemptionis, qua meritum, & ſatisfactio Chriſti pro nobis in diuina Scriptura explicantur. De qua re ſatis, ſuperq; dictum eſt ſuperiori to. diſp. 4. lect. 3.

ARTICVLVS V.

Vtrum eſſe redemptorem, ſit proprium Chriſti.

268. 3. diſt. 19. ar. 4 q 2

AD quintum ſic proceditur. Videtur, quod eſſe redemptorem, non ſit proprium Chriſti. Dicitur enim in Pſalm. 30. Redemiſti me Domine Deus veritatis. Sed eſſe Dominum Deum veritatis, conuenit toti Trinitati. Non ergo eſt proprium Chriſti.

Gloſ. inte. ib.

2. Prætereà, ille dicitur redimere, qui dat pretium redemptionis, ſed Deus pater dedit filium ſuum redemptionẽ pro peccatis noſtris, ſecundum illud Pſal. 100. Redemptionem miſit Dominus populo ſuo. Gloſ. id eſt, Chriſtũ, qui dat redemptionem captiuis. Ergo non ſolum Chriſtus, ſed etiam Deus Pater nos redemit.

3. Prætereà, Non ſolum paſſio Chriſti, ſed etiam aliorum Sanctorum proficua fuit ad noſtram ſalutem: ſecundum illud Gloſ. 1. Gaudeo in paſſionibus pro vobis, & adimpleo ea, quæ deſunt paſſionum Chriſti in carne mea, pro corpore eius, quod eſt Eccleſia. Ergo non ſolum Chriſtus debet dici redemptor, ſed etiam alij Sancti.

Sed contra eſt, quod dicitur Gal. 3. Chriſtus non redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictũ. Sed ſolus Chriſtus factus eſt pro nobis maledictum. Ergo ſolus Chriſtus debet dici noſter Redemptor.

Reſpondeo dicendum, quod ad hoc quod aliquis redimat, duo requiruntur, ſcilicet actus ſolutionis, & pretium ſolutum. Si enim aliquis ſoluat pro redemptione alicuius rei, pretium, quod non eſt ſuum, ſed alterius, ipſe non dicitur redimere principaliter: ſed magis ille, cuius eſt pretium. Primum autem redemptionis noſtræ eſt ſanguis Chriſti, vel vita eius corporalis, quæ eſt in ſanguine, quo ipſe Chriſtus exoluit. Vnde vtrumq; iſtorum ad Chriſtum pertinet immediatè, in quantum eſt homo, ſed ad totam Trinitatem, ſicut ad cauſam primam, & remotam: cuius erat & ipſa vita Chriſti, ſicut primi authoris, & à qua inſpiratum fuit ipſi homini Chriſto, vt pateretur pro nobis. Et ideo eſſe immediatè redemptorem, proprium eſt Chriſti, in quantum eſt homo: quamuis ipſa redemptio poſſit attribui toti Trinitati, ſicut primæ cauſæ.

Elicitur ex Gloſ. ord. ib.

Ad primum ergo dicendum, quod Gloſ. hoc ſic exponit, Tu Domine Deus veritatis, redemiſti me in Chriſto clamante: in manus tuas Domine, commendo ſpiritum meum. Et ſic redemptio immediate pertinet ad hominem Chriſtum: principaliter autem ad Deum.

Ad ſecundum dicendum, quod pretium redemptionis noſtræ homo Chriſtus ſoluit immediatè: ſed de mandato Patris ſicut primordialis authoris.

Ad tertium dicendum, quod paſſiones Sanctorum proficiunt Eccleſiæ, non quidem per modum redemptionis, ſed per modum exempli, & exhortationis, ſecundum illud 2. ad Corinth. 1. Siue tribulamur pro veſtra exhortatione, & ſalute.

COMMENTARIVS.

HVnc articulum egregiè expoſuit Caietanus hic. Ex quo aduertendum eſt primo, poſſe munus redimendi dici proprium Chriſti, vel reſpectu aliarum diuinarum perſonarum, vel reſpectu aliorum hominum, vel etiam angelorum. Priori modo ita eſt proprium Chriſti eſſe redemptorem, ſicut proprium eſt illius, incarnari, eſſe hominum, pati, & mori. Quocirca ſi redimere ſignificet vitam ſuam, & ſanguinẽ offerre pro hominibus, hoc ita eſt proprium Chriſti, vt non conueniat alijs perſonis. Si autem ſignificet abſolute conferre pretium, vel concurrere, & excitare, & mouere ad ipſam pretij oblationem, ſic non eſt proprium Chriſti: ſed totius Trinitatis opus. B Nam ſicut tota Trinitas operata eſt incarnationem, ita etiam contulit Chriſto humanam vitam, & ſanguinem, atque adeo pretium, quo nos poſſet redimere, eademq; Trinitas inſpirauit Chriſto voluntatem moriendi pro nobis, & illi cooperata eſt, vt ſeipſum pro nobis offerret in pretium.

Dubium.

Quod ſi inquiras, an abſolute Chriſtus ſolus dicendus ſit nos redemiſſe, & non Pater, neque Spiritus ſanctus: Reſpondeo, hoc ad ſignificationem vocis pertinere, atque ita conſulendum eſſe vſum eius.

Redemptio hominum propria Chriſti quomodo.

Videtur autem in Scriptura, præſertim in nouo Teſtamento, vbi frequentius ſermo eſt de hominum redemptione, *Redimere*, dici de eo, qui immediatè ſoluit pretium, ideoq; ſignificare propriam actionẽ perſonalem Chriſti, ſicut comedere, vel ſanguinem C effundere. Vnde Apocaly. 5. dicitur de agno, *Dignus es Domine accipere librum, & aperire ſignacula eius, quoniam occiſus es, & redemiſti nos Deo in ſanguine tuo*, & ad Titúm 2. *Expectantes beatam ſpem, & aduentum gloriæ magni Dei, & Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti, qui dedit ſemetipſum pro nobis, vt nos redimeret ab omni iniquitate, &c.* Et eodem ſenſu nomen Redemptoris abſolutè dictum, proprium eſt Chriſti, qui eodem modo dicitur, *noſtra ſanctificatio, & redemptio*. 1. ad Corinth. 1. & ita etiam redemptio ſæpe attribuitur Chriſto, vt propria illius. ad Roman. 3. ad Epheſ. 1. & ad Coloſ. 1. 1. ad Timoth. 2. ad Hebræos 9. Quia ipſius propriũ fuit, *dare animam ſuam in redemptionem pro multis*. Matth. 20. Interdum verò *redimere* ſumitur priori modo, & ita explicat D. Thom. hic ad illud Pſalm. 30. *Redemiſti me, Domine Deus veritatis*, id eſt, rede- D miſti me per Chriſtum, & in Chriſto: quanquam ad literam *redimere*, illo loco nihil aliud ſit, quam de manibus perſequentium eripere, quæ ſignificatio frequens etiam eſt in Scriptura. In ea verò ſignificatione videtur propriè dictum Luc. 1. *Benedictus Dominus Deus Iſrael, quia viſitauit, & fecit redemptionem plebis ſuæ*. Et eundem modum exponit D. Tho. in ſol. ad 2. illud Pſalm. 100. *Redemptionem miſit Dominus populo ſuo.*

Apoc. 5. Tit. 2. 1. Corinth. 1. Roman. 3. Epheſ. 1. Coloſ. 1. 1. Timoth. 2. Heb 9 Matth. 20. D. Thom. Pſal. 30. Luc. 1. Pſal. 100.

Poſteriori modo, id eſt, facta comparatione ad alias perſonas creatas, certũ eſt, proprium eſſe Chriſti eſſe redemptorem. Qua de re videantur dicta priori tomo in commentario art. 1. quæſt. 26. D. Th. vbi expoſuimus, quomodo Chriſtus ſit vnicus mediator inter Deum, & homines, idemque his nominibus *Redemptoris*, & *Mediatoris* ſignificetur.

Obiectio: Teſtimonio Paul ad Coloſ 1.

Con- E tra hoc verò obijcit D. Thom. in argumento 3. illud ad Coloſ. 1. *Adimpleo ea, quæ deſunt paſſionum Chriſti in carne mea, pro corpore eius, quod eſt Eccleſia.*

Expoſitio.

Et reſpondet, paſsiones Sanctorum proficere Eccleſiæ, non per modum redemptionis: ſed per modum exempli, & exhortationis.

Caietan.

Circa quam reſponſionẽ merito dubitat Caietan. quia præter illos duos modos exempli, & exhortationis, poſſunt opera iuſtorum prodeſſe aliis per modum ſatisfactionis, vel quia vnus propria voluntate poteſt pro alio ſatisfacere, illi ſuam ſatisfactionem applicando: vel quia ſatisfactione ſanctorum in theſauro Eccleſiæ repoſitæ poſ-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

poſſunt per claues Eccleſiæ appellari aliis ad indulgentiam, & remiſsionem pœnarum. At vero ſatisfactio pro alijs genus quoddam redemptionis eſt, quã doquidem ſoluto pretio alter à pœna liberatur. Ad quam obiectionem Caietan. multa dicit, neſcio tamen an mentem D. Thom. ſatis explicent. Ego exiſtimo D. Thom. prudenter egiſſe, id tantum attingendo, quod locus Pauli poſtulabat. Nam reuera literalis ſenſus illius loci eſt, quem D. Thomas ſignificauit. Nam paſsionibus Chriſti vere, ac proprie nihil deeſt, niſi vt nobis earum fructus applicetur, & in hoc laborabat Paulus exemplo, & doctrina, & propter hoc paſsiones ſuſtinebat, vt etiam in ſuperiori tomo diſputat. 4. ſect. 10. attigimus, & fauente Deo, latius in materia de ſatisfactione dicemus. An vero paſsiones iuſtorum poſsint aliis prodeſſe ad ſatisfactionem, quia neque huius loci erat, neq́ breuiter explicari poterat, D. Thom. omnino ab ea quæſtione abſtinuit: & ſimpliciter negauit huiuſmodi opera prodeſſe Eccleſiæ per modum redemptionis. Ita enim loquendum eſt abſolute, & ſimpliciter, etiamſi proſint per modum ſatisfactionis: vel quia licet vnus poſsit ſatisfacere pro alio: non tamẽ de cõdigno, ſed tantũ de congruo (vt multi volunt:) vel quod certius eſt, quia non ex perfecta iuſtitia, quam nomen redemptionis ſignificat. Et hæc videtur eſſe magis propria ratio, quam aliæ, quas attigit Caietan. etſi illæ non ſint reijciendæ, ſcilicet, quia ſatisfactio Chriſti, eſt ſimpliciter neceſſaria, aliæ tantum ex abundantia: illa liberat ſimpliciter ab omni culpa, & pœna: hæ tantum à quadam pœna temporali. Quibus etiam addi poteſt, alias ſatisfactiones non prodeſſe Eccleſiæ, niſi vt fundatas in Chriſto, ex cuius meritis, & virtute prouenit, vt inter membra eius eſſe poſsit ſatisfactionis communicatio. Deniq́ propter has cauſas non dicitur homo redimere ſeipſum, quamuis poſsit pro ſe ſatisfacere, ergo multo minus poterit dici redimere alios, etiam ſi aliquo modo pro illis ſatisfaciat.

Opera Sanctorum quomodo proſint Eccleſiæ.

ARTICVLVS VI.

Vtrum paſſio Chriſti operata ſit noſtram ſalutem per modum efficientiæ.

269

Inf q. 49. ar. 1. Cor. Et op. 3. c 238. fi & ad Ro 4 fi. & 1. Cori. 1. lect. 2. col 4.

AD ſextum ſic proceditur. Videtur, quod paſsio Chriſti non ſit operata noſtram ſalutem per modum efficientiæ. Cauſa enim efficiens noſtræ ſalutis eſt magnitudo diuinæ virtutis: ſecundum illud Iſai. 59. Ecce non eſt abbreuiata manus eius, vt ſaluare nõ poſsit. Chriſtus autem crucifixus eſt ex infirmitate: vt dicitur. 2 ad Cor. 13 Non ergo paſsio Chriſti efficienter operata eſt noſtram ſalutem.

2. Præterea. Nullum agens corporale efficienter agit niſi per contactum, vnde etiam & Chriſtus tangendo mundauit leproſum, vt oſtenderet carnem ſuam ſalutiferam virtutem habere: ſicut Chryſoſt dicit. Sed paſsio Chriſti non potuit contingere omnes homines. Ergo non potuit ſufficiẽter operari ſalutem omnium hominum.

Hom. 26. in Mat. & in opere imp. ho. 21, id innuit. tom. 2.

3. Præterea. Non videtur eiuſdem eſſe operari per modum meriti, & per modum efficientiæ: quia ille, qui meretur, expectat effectum ab alio. Sed paſsio Chriſti operata eſt noſtram ſalutem per modum meriti. Non ergo per modum efficientiæ.

Sed contra eſt, quod dicitur 1. ad Cor. 1. quod verbum crucis, his qui ſalui fiunt, eſt virtus Dei. Sed virtus Dei efficienter operatur noſtram ſalutem. Ergo paſsio Chriſti in cruce efficienter operata eſt noſtram ſalutem.

q 13. ar. 2 & 3. & q. 43. art. 2.

Reſpondeo dicendum, quod duplex eſt efficiens, principale, & inſtrumentale. Effi iens quidem principale humanæ ſalutis, eſt Deus. Quia verò humanitas Chriſti eſt diuinitatis inſtrumentum (vt ſupra dictum eſt) ideo ex conſequenti omnes A *actiones & paſsiones Chriſti, inſtrumentaliter operantur in virtute diuinitatis ad ſalutem humanam. Et ſecundum hoc paſsio Chriſti efficienter cauſat ſalutem humanam.*

Ad primum ergo dicendum, quod paſsio Chriſti relata ad Chriſti carnem, congruit infirmitati aſſumptæ: relata verò ad diuinitatem, conſequitur ex ea infinitam virtutem, ſecundum illud 1. ad Corinth. 1. Quod infirmum eſt Dei, fortius eſt hominib. quia ſcilicet ipſa infirmitas Chriſti, in quãtum eſt Dei, habet virtutem ex edentem omnem virtutem humanam.

Ad ſecundum dicendum, quod paſsio Chriſti, licet ſit corporalis, habet tamen ſpiritualem virtutem ex diuinitate vnita. Et ideo per ſpiritualem contactum efficaciam ſortitur, B *ſcilicet per fidem, & fidei ſacramentum: ſecundum illud Apoſtoli. Quem propoſuit Deus propitiatorem per fidem in ſanguine ipſius.*

Ad tertium dicendum, quod paſsio Chriſti ſecundum quot comparatur ad diuinitatem eius, agit per modum efficientiæ: in quantum verò comparatur ad voluntat m animæ Chriſti, agit per modum meriti: ſecundum verò quod conſideratur in ipſa carne Chriſti, agit per modum ſatisfactionis, in quantum per eam liberamur à reatu pœnæ: per modum vero redemptionis, in quantum per eam liberamur à ſeruitute culpæ: per modum autem ſacrificij, in quantum per eam reconciliamur Deo, vt infra dicetur.

C Doctrina D. Tho. in hoc ar. difficilis plane eſt, niſi benigne explicetur. In quo tam ad rem explicandam, quam ad exponendam ſententiam D. Tho. pro viribus laboratum eſt ſuperiori to. diſp. 31. ſect. 7. Neque hoc loco aliquid addendum occurrit.

QVÆSTIO XLIX.

De effectibus paſſionis Chriſti, in ſex articulos diuiſa.

DEinde conſiderandum eſt de ipſis effectus paſsionis Chriſti.

Et circa hoc quæruntur ſex.

Primo, vtrum per paſsionem Chriſti ſimus liberati à peccato. Secundo, vtrum per eam ſimus liberati à poteſtate diaboli. Tertiò, vtrum per eam D *ſimus liberati à reatu pœnæ: Quarto, vtrum per eam ſimus Deo reconciliati. Quinto, vtrum per eam ſit nobis aperta ianua cæli. Sexto, vtrum per eam Chriſtus adeptus ſit exaltationem.*

Cum paſsio Chriſti potiſsimum operetur per modum meriti, & ſatisfactionis, nihil aliud eſt quærere effectus illius paſsionis, quam quærere quid Chriſtus ſua paſsione meruerit, aut pro quibus perſonis, vel pro qua re ſatisfecerit. De quo in priori tomo fuſe diſputatum eſt, & ideo fere in tota hac quæſt. nihil aliud præſtabimus, quam deſignare loca, in quibus tractata vnaquæq́ res eſt. Ordo vero huius, præcedentiſque quæſt. videri poteſt quodamodo inuer- E ſus, quia prius oportebat inueſtigare, quid cauſa poſſit operari, & deinde modum, quo poteſt operari: D. Tho. vero voluit prius explicare varios modos operandi paſsionis Chriſti, quia ad ſingulos effectus poſſunt omnes, vel plures eorum applicari, quod in art. 1. & alijs præſtat, eſtq́ ad eorum intelligentiam obſeruandum.

ARTICVLVS I.

Vtrum per paſsionem Chriſti ſimus liberati à peccato.

AD primum ſic proceditur. Videtur, quod per paſsionem Chriſti non ſimus liberati à peccato. Liberare enim à peccato, eſt proprium Dei: ſecundum illud Iſai. 43. Ego ſum qui deleo iniquitates tuas propter me. 270. *3. d 19. art. 1.*

Chri-